

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

«ШКОДНЫЯ» ПАРАДЫ АГАРОДНІКАМ І САДОЎНІКАМ

Вельмі часта мы робім тое, што прынята ўсімі. Кім, калі і, галоўнае, навошта прынята — незразумела, але калі сусед агарод ужо ускіпаў, то і нам трэба капаць, інакш «што ж людзі падумаюць?» Вось так, ад аднаго да другога, пераходзяць розныя парады агароднікам і садоўнікам. Паспрабуем абвергнуць некалькі найбольш распаўсюджаных стэрэатыпаў і прапануем альтэрнатыўныя парады.

Каб глеба была мяккай, яе трэба капаць і часта рыхліць

Дзіўна, але цаліну ніхто не капае, а яна ўрадлівая, і нашы агароды з ёй у гэтым не параўнаюцца. У прыродзе няма нічога непрадуманага, усё ўраўнаважана. Калі ёсць глеба, якая павінна даць жыццё раслінам, гэта значыць і жучкі-чарвячкі, якія яе «аруць». Гэтыя маленькія «працаўнікі» паспяхова «працуюць» ужо мільёны гадоў, ствараючы ў зямлі тысячы каналаў, робячы яе падобнай на губку. Капаючы, мы руйнуем паветраныя каналы, і глеба ўшчыльняецца. Каб перамагчы гэта ўшчыльненне зямлі, мы зноў капаем і рыхлім. Замкнёнае кола.

Каб глеба была мяккай, яе нельга чапаць глыбей, чым на 5 см, гэта значыць працаваць можна толькі матыкай або пласкарэзамі. Займайцеся сваёй

справай, і дайце магчымасць жукам-чарвякам займацца сваёй.

Добры агарод — чысты агарод

Чыстай зямлі ў прыродзе не бывае, гэта ненатуральна. На любым кавалачку адкрытай глебы нешта абавязкова хоча вырасці. Вядома, гэта будзе пустазелле, якога мы бачыць не хочам, таму бяром матыкі і пачынаем (дакладней, працягваем) бясконцую барацьбу з законам і прыроды, у якой выйграць немагчыма. Акрамя гэтага, адкрытая, чыстая зямля ў момант выпарвае ўсю вільгаць, якую мы даём ёй пры паліве. Сізіфава праца: паліваем і рыхлім, рыхлім і паліваем.

Глебу нельга пакадаць адкрытай. Каб зберагчы вільгаць і знішчыць пустазелле, градкі трэба мульчыраваць.

Мульча не дае караням дыхаць

Карані не могуць дыхаць без мульчы, калі мы вымушаны пастаянна рыхліць верхні пласт, парушаючы тым самым паветраныя каналы. Уявіце сабе канал, які пракапаў чарвячок. З паверхні ён сыходзіць далёка пад зямлю. Пасля рыхлення верхня частка канала аказваецца парушанай, у глыбіню зямлі кісларод паступаць не мае магчымасці. Пры мульчыраванні рыхліць глебу не трэба: пустазелле не лезе, скарынка пасля паліва не ўтвараецца.

Арганічная мульча прапускае паветра, яна не прапускае толькі святло. Калі

ў глебе досыць паветраных каналаў, то кісларод для дыхання каранёў цалкам хопіць, нават калі мульча неарганічная (цёмная плёнка, руберойд).

Мінеральныя ўгнаенні неабходныя для нармальнага развіцця раслін

Мінеральныя ўгнаенні — гэта не неабходнасць, а спроба тапельца схіпіць за саломінку. Прыродай мінеральныя ўгнаенні не прадугледжаны, у ёй «працуе» выключна арганіка (перганой, кампост). Мінеральныя ўгнаенні ўжываць можна, але яны ў «няправільнай» глебе не толькі малаэфектыўныя, але і могуць нанесці шкоду.

Лепшыя ўгнаенні — арганічныя. «Правільная» глеба (самабытная, якую не капаюць і мульчыруюць) досыць насычаная біягумусам, які ў велізарнай колькасці выпрацоўваюць «падземныя жыхары».

Змагацца з шкоднікамі трэба хімікатамі

Можна і хімікатамі, але асцярожна і толькі ў крайнім выпадку. Хімікаты дзейнічаюць як антыбіётыкі — забіваюць усіх без разбору: і шкодных, і карысных. Зноў жа, вернемся да вытокаў, да прыроды. Забіўшы аднаго шкодніка, мы ствараем вельмі камфортныя ўмовы для размнажэння іншага. Зараз прыйдзеца выводзіць хіміяй і яго.

Правільна сумешчаныя пасевы змагаюцца са шкоднікамі нашмат больш эфектыўна і не ствараюць пагрозы для карысных насякомых. Напрыклад, пасадзіце пару кусцікаў салаты ў градцы з радыскай, і пра крыжакветных блошак вы нават не ўспомніце.

Дык чаму верыць?

Раслінам, як гэта ні парадасальна. Параўнаць догляд за агародам можна з выхаваннем дзіцяці. Псіхалагі кажуць, што перад тым, як пакараць малюга, трэба зразумець, чаму або навошта ён зрабіў нешта не тое. Так і ў агародзе: калі зразумець, чаму глеба перасыхае, чаму караняплоды ідуць у бацвінне, чаму адно не жадае расці побач з іншым, то догляд за агародам будзе прыносіць не стомленасць і расчараванне, а маральнае задавальненне і высокія ўраджай.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	5.04	21.09	16.05
Віцебск —	4.47	21.05	16.18
Магілёў —	4.54	20.59	16.05
Гомель —	4.58	20.49	15.51
Гродна —	5.20	21.23	16.03
Брэст —	5.28	21.17	15.49

Месяц

Апошняя квадра 19 мая.
Месяц у сузор'і Рыб.

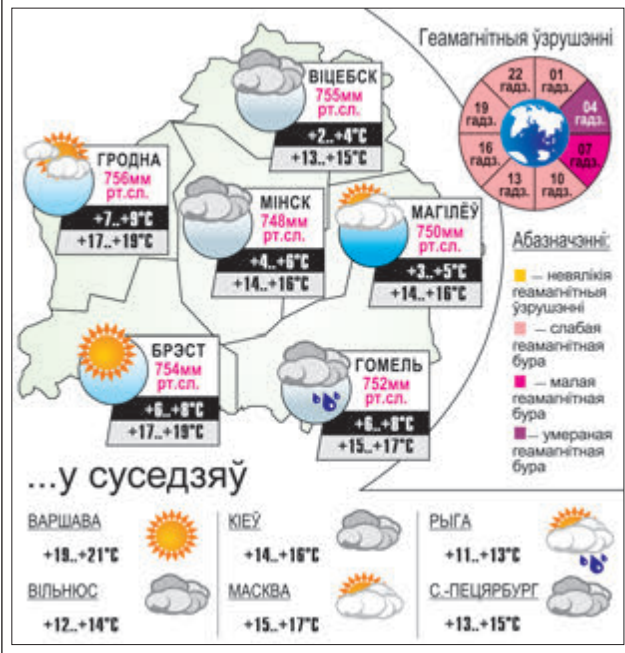
Імяніны

Пр. Пелагеі, Ісака, Кірылы, Мікіты, К. Веранікі, Веры, Віктара, Славаміра, Фелікса.

Фота Максіма ШАСТАКОВА.

ЗАЎТРА

Даты	Падзеі	Людзі
17 МАЯ		
1873 год — нарадзіўся Анры Барбюс, вядомы французскі пісьменнік, журналіст і грамадскі дзеяч. Аўтар антываенных раманаў «Агонь», «Яснасць». У многіх сваіх творах Барбюс рэзка крытыкаваў капіталістычную эксплуатацыю і буржуазную цывілізацыю, адначасова актыўна прапагандаваў працэсы будаўніцтва сацыялізму ў СССР і асабіста дзейнасць Сталіна (творы «Расія», 1930; «Сталін», выдадзены пасмяротна ў 1935 годзе). Кніга, аднак, была неўзабаве забароненая ў Савецкім Саюзе з-за таго, што многія асобы, якія згадваліся ў ёй, неўзабаве былі рэпрэсаваныя. Аўтар афарызму «Сталін — гэта Ленін сёння».	1861 год — у лонданскім Кінгз-каледжы была ўпершыню публічна прадэманстравана каляровая фатаграфія, зробленая па метадае шатландскага фізіка Джэймса Максвела (1831—1879). У якасці фатаграфаванага аб'екта Максвел скарыстаў бант з клетчастай шатландкі на фоне чорнага аксаміту. Сутнасць метаду была такая: на экран адначасова праз шкляныя пасудзіны, запоўненыя чырвонай, зялёнай і сіняй вадкасцямі, праецыраваліся тры шкляныя пазітывы, кожны з якіх захоўваўся праз адпаведны фільтр. Ролю фільтра ў дадзеным вопыце іграла пасудзіна. Потым малюнкi накладваліся адзін на аднаго, і атрымлівалася фатаграфія. Меркаванні сучаснікаў Максвела з нагоды яго дэманстрацыі былі неадназначнымі. Але можна дакладна сказаць, што яна стала яшчэ адным крокам у развіцці фатаграфіі.	
1882 год — нарадзіўся Аляксандр Карлавіч Ленц, беларускі антраполог, псіхіятр, доктар медыцынскіх навук, прафесар. З 1923 года працаваў у БДУ, з 1926-га — старшыня антрапалагічнай камісіі Інбелкульту. Аўтар навуковых прац па псіхіятрыі, антрапалогіі. Арганізатар першых экспедыцый па антрапалагічным вывучэнні беларусаў. Памёр у 1952 годзе.	1907 год — нарадзіўся Мікалай Сямёнавіч Казлоў, беларускі хімік, акадэмік НАН Беларусі, доктар хімічных навук, прафесар, заслужаны дзеяч навукі і тэхнікі. У 1933—1938 гадах — дырэктар Інстытута хіміі АН Беларусі. У 1938 годзе рэпрэсаваны. Правёў 8 гадоў у лагерах і ссылцы. Рэабілітаваны ў 1956-м. У 1967—1972 гадах — дырэктар Інстытута фізіка-арганічнай хіміі АН Беларусі. Аўтар больш як 700 навуковых прац, у тым ліку 7 манаграфій, 98 вынаходак. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі. Памёр у 1993 годзе.	

Было сказана

Ніна ЗАГОРСКАЯ, паэтэса:
«І зорка падае, згараючы да тла,
Каб з небыцця прабіцца зноў крыніцай».

УСМІХНЕМСЯ

Праб. Васіль Сідарчук настолькі добра валодае інтанацыяй, што фразай «Тваю маці!» можа і паляць, і пахваліць, і павітаць, і нават выказаць спачуванне.

— Я стамі-і-іўся, можна я пайду дадому?
— І не разлічвай! Муж вернецца толькі праз тыдзень!

Адрозненне японскага аўтамабіля ад еўрапейскага ў тым, што баба размаўляе злева ад руля, а не справа.

На інтэрнэт-форуме:
— Патрэбен касцюм гнома, памер 56, рост 182.
Каментарый:
— Беласнежку нават уявіць страшна.

Малюнак Аляксандра ШМІДТА.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА	Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК. Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»».	http://www.zviazda.by; e-mail: info@zviazda.by , (для зваротаў): zvarot@zviazda.by	ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь	НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а. ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 284 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81. Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.	Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.	Газета адрэдагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 1830.
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫЙ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.			Нумар падпісаны ў 19.30 16 мая 2017 года.